

ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

ΦΟΡΕΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΟΡΟΥΣ ΠΑΡΝΩΝΑ ΚΑΙ ΥΓΡΟΤΟΠΟΥ ΜΟΥΣΤΟΥ

ΕΤΟΣ 2014

Συντάκτες έκδοσης:

Γεώργιος Τρυφωνόπουλος, Αργύριος Μπόγλης, Δήμος Αναστόπουλος

Επιμέλεια έκδοσης:

Αργύριος Μπόγλης, Συντονιστής Έργου Ε.Π.ΠΕΡ.Α.Α.

Εγκρίθηκε: με την υπ' αριθμ. 2/2014 απόφαση του Δ.Σ.

Άστρος, ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2014

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2007-2013»
«Προστασία και διατήρηση της βιοποικιλότητας του όρους Πάρνωνα & υγροτόπου Μουστού»

Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΤΠΑ

ΕΠΠΕΡΑΑ
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΗΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗ ΠΕΡΙΟΧΗ

Περιοχές Natura 2000

Ζωνοποίηση Προστατευόμενης Περιοχής

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Στελέχωση

Εξοπλισμός Τμήματος

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2014

Λειτουργίες σχεδιασμού/ προγραμματισμού/ παρακολούθησης/ αξιολόγησης της διαχείρισης της προστατευόμενης περιοχής

Λειτουργίες έρευνας/ παρακολούθησης/ τεκμηρίωσης/ αξιολόγησης

Παρακολούθηση κοινωνικοοικονομικών στοιχείων και παραμέτρων της προστατευόμενης και της ευρύτερης περιοχής

Παρακολούθηση των εξελίξεων στο ευρύτερο περιβάλλον του φορέα

Επιστημονική Έρευνα

Λειτουργίες παρακολούθησης και αξιολόγησης της εφαρμογής των μέτρων προστασίας

Λειτουργίες Σχεδιασμού Προγραμμάτων

Χορήγηση αδειών επιστημονικής έρευνας

Χαρτογράφηση Προστατευόμενης Περιοχής

Εφαρμογή του Ν.3882/2010 (ΦΕΚ 166/Α'/22-09-2010) «Εθνική Υποδομή Γεωχωρικών Πληροφοριών».

Μηχανοργάνωση/ Τεκμηρίωση

Ενημέρωση κοινού

Αποκατάσταση κτηρίου στέγασης Κέντρου Πληροφόρησης Λεωνιδίου για τη Χλωρίδα του Πάρνωνα

Σχεδιασμός, οργάνωση, παραγωγή & εγκατάσταση Έκθεσης Ερμηνείας Περιβάλλοντος Κέντρου Πληροφόρησης Λεωνιδίου για τη Χλωρίδα του Πάρνωνα και Ολοκλήρωση Έκθεσης Κέντρου Ενημέρωσης Καστάνιτσας

Προμήθεια οχήματος

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Η ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗ ΠΕΡΙΟΧΗ

ΟΡΟΣ ΠΑΡΝΩΝΑΣ ΚΑΙ ΥΓΡΟΤΟΠΟΣ ΜΟΥΣΤΟΥ

Ο Φορέας Διαχείρισης Όρους Πάρνωνα και Υγροτόπου Μουστού ιδρύθηκε με τους Νόμους 2742/1999 (ΦΕΚ 207Α/7-10-1999) και 3044/2002 (ΦΕΚ 197Α/27-08-2002), με σκοπό τη διοίκηση και διαχείριση της προστατευόμενης περιοχής του όρους Πάρνωνα και υγροτόπου Μουστού. Η συγκρότηση του παρόντος Δ.Σ. του Φορέα Διαχείρισης προκύπτει από την υπ' αριθμ. Υ.Α. 26432/2013 (ΦΕΚ 185/ΥΟΔΔ/25.4.2013), όπως ισχύει.

Ο Φορέας διοικείται από 11μελές Δ.Σ. που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού ΠΕ.Κ.Α. και αποτελείται από εκπροσώπους υπουργείων, της αυτοδιοίκησης, τοπικών φορέων και περιβαλλοντικών οργανώσεων.

Στην περιοχή του Πάρνωνα υπάρχουν περισσότεροι από 20 τύποι οικοτόπων. Μερικοί από αυτούς είναι μοναδικοί ή ιδιαίτερα αξιόλογοι για τον ελλαδικό και τον ευρωπαϊκό χώρο, όπως είναι οι εκτεταμένες δασικές εκτάσεις με μαύρη πεύκη, τα δάση με δενδρόκεδρο στη Μονή Μαλεβής, οι καστανώνες στην Καστάνισσα, η λιμνοθάλασσα Μουστού νότια του Άστρους, η χαράδρα του Δαφνώνα κ.ά.

Οι σημαντικότερες περιοχές στον Πάρνωνα είναι οι α) υγροτοπικές ζώνες και οι εκτάσεις με δενδρόκεδρους (πυκνές συστάδες και θαμνολιβαδικές εκτάσεις) β) εκτάσεις που έχουν χαρακτηριστεί ως σημαντικές για την χλωρίδα, οι οποίες είναι αποκλειστικά θαμνολιβαδικές εκτάσεις και γ) οι κορυφές του όρους Πάρνωνα οι οποίες εκτός από θαμνολιβαδικές εκτάσεις περιλαμβάνουν και χορτολιβαδικές εκτάσεις σε ένα μικρό οροπέδιο.

Ο Υγρότοπος Μουστού περιλαμβάνει τους επιμέρους υγροτόπους που παλαιότερα συνδέονταν μεταξύ τους:

- Λιμνοθάλασσα Μουστού
- Χερονήσι (παλιά κοίτη του Βρασιάτη κοντά στον ομώνυμο λόφο)
- Έλος των Κάτω Βερβένων, βόρεια του Παραλίου Άστρους

Και οι τρεις υγρότοποι έχουν σχηματιστεί από την δράση των ποταμών Τάνου και Βρασιάτη και από υπόγεια νερά (καρστικές πηγές). Οι ποταμοί φέρνουν πολλά φερτά, λόγω των μεγάλων κλίσεων των ανατολικών πλαγιών του Πάρνωνα. Τα φερτά δημιούργησαν δέλτα με τις αποθέσεις τους από τα οποία απέμειναν οι σημερινοί υγρότοποι. Η λιμνοθάλασσα του Μουστού δέχεται γλυκά νερά από πηγή και θαλασσινό νερό από το κανάλι. Στην περιοχή φωλιάζουν ορισμένα προστατευόμενα είδη υδρόβιων και στρουθιόμορφων πουλιών αλλά η περιοχή είναι σημαντική κυρίως για την διαχείριση και τη μετανάστευση. Η περιοχή είναι επίσης σημαντική για την βίδα, ένα είδος πρόσφατα και αποτελεί έναν απομονωμένο βιώσιμο πληθυσμό. Επίσης στην περιοχή του Μουστού και στις γύρω ρεματιές εντοπίζεται το τσακάλι, το οποίο απειλείται με εξαφάνιση στην Ελλάδα και τον ευρωπαϊκό χώρο γενικότερα.

Ο δρυπώδης άρκευθος (*Juniperus drupaceae*) είναι ένα ασιατικό είδος με μοναδική περιοχή εξάπλωσης στην Ευρώπη τις βόρειες πλαγιές του Πάρνωνα. Λόγω της μοναδικότητάς του προστατεύεται σε όλες τις περιοχές εξάπλωσής του.

Στις σημαντικές ζώνες περιλαμβάνονται επίσης και εκτάσεις με ορθοπλαγιές και πλαγιές με πολύ μικρή δενδρώδη ή θαμνώδη κάλυψη, όπως είναι αυτές στην χαράδρα της Έλυνας. Οι εκτάσεις αυτές είναι πολύ σημαντικές καθώς περιλαμβάνουν τέσσερα στενά ενδημικά είδη της χλωρίδας, που απαντούν μόνο σ' αυτήν την περιοχή, και πολλά είδη σπάνιων χασμόφυτων.

Το σημαντικότερο στοιχείο της προστατευόμενης περιοχής είναι η σπάνια και στενά ενδημική χλωρίδα της, η οποία πρέπει να διατηρηθεί και να προστατευτεί από τον Φορέα Διαχείρισης.

Περιοχές NATURA 2000

Η Προστατευόμενη Περιοχή καταλαμβάνει έκταση 1.140.892 στρέμματα και περιλαμβάνει έξι περιοχές που περιλήφθηκαν στον Επιστημονικό Κατάλογο εκ των οποίων οι πέντε εντάχθηκαν στο Ευρωπαϊκό Οικολογικό Δίκτυο "NATURA 2000" (συμβολίζονται με *) (ΕΖΔ: Ειδικές Ζώνες Διατήρησης, ΖΕΠ: Ζώνες Ειδικής Προστασίας Ορνιθοπανίδας) και μία Σημαντική Περιοχή για τα Πουλιά (ΣΠΠΕ) της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας.

- ΕΖΔ - Λιμνοθάλασσα Μουστού (κωδικός: GR 2520003)*
- ΕΖΔ - Μονή Ελώνης και Χαράδρα Λεωνιδίου (κωδικός: GR 2520005)*
- ΕΖΔ - Κορυφές όρους Πάρνωννα και περιοχή Μονής Μαλεβής (κωδικός: GR 2520006)*
- ΕΖΔ - Όρη Γιδοβούνι, Χιονοβούνι, Γαϊδουροβούνι, Κορακιά, Καλογεροβούνι, Κουλοχέρα & Περιοχή Μονεμβάσιας (κωδικός: GR 2540001)*
- ΖΕΠ - Όρη Ανατολικής Λακωνίας (κωδικός: GR 2540007)*
- ΣΠΠΕ - Όρη Ανατολικής Λακωνίας (κωδικός: GR 123)
- Όρος Οριώντας (κωδικός: GR 2520004)

Οι περιοχές Natura 2000 που συμπεριλαμβάνονται στα όρια του Φορέα Διαχείρισης καταλαμβάνουν έκταση 596.034 στρέμματα.

Ζωνοποίηση Προστατευόμενης Περιοχής

Η προστατευόμενη περιοχή του όρους Πάρνωννα και υγροτόπου Μουστού θεσμοθετήθηκε το φθινόπωρο του έτους 2010 με την έκδοση της Κ.Υ.Α. 33999/6.09.2010 (Φ.Ε.Κ. 353 Α.Α.Π.Π./6.09.2010) και τροποποίηση αυτής (δυνάμει των ΦΕΚ 160/ΑΑΠΘ/16-6-2011 και ΦΕΚ 226/ΑΑΠ/15-4-2013) και ισχύει, με σκοπό την προστασία της περιοχής ως εθνική φυσική κληρονομιά. Σύμφωνα με την Κοινή Υπουργική Απόφαση «Καθορισμός χρήσεων όρων και περιορισμών δόμησης για την προστασία χερσαίων και υδάτινων εκτάσεων των Δήμων Βόρειας Κυνουρίας, Λεωνιδίου, Σκιρίτιδας και Απόλλωνος του Ν. Αρκαδίας, των Δήμων Θεραπνών, Οινούντος και Γερωνθρών του Ν. Λακωνίας και των κοινοτήτων Κοσμά (Ν. Αρκαδίας) και Καρυών (Ν. Λακωνίας) της περιοχής όρους Πάρνωννα-υγροτόπου Μουστού» (η οποία αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του παρόντος) η προστατευόμενη περιοχή περιλαμβάνει τις εξής ζώνες προστασίας του Ν. 1650/1986:

Α. Περιοχές Απόλυτης προστασίας της Φύσης: εξαιρετικά ευαίσθητα οικοσυστήματα, βιότοποι ή οικοτόποι σπάνιων ή απειλούμενων με εξαφάνιση ειδών της αυτοφυούς χλωρίδας ή της άγριας πανίδας, εκτάσεις που έχουν αποφασιστική θέση στον κύκλο ζωής σπάνιων ή απειλούμενων με εξαφάνιση ειδών της άγριας πανίδας.

α. Συστάδα Δενδρόκεδρου Μονής Μαλεβής (2.I): πρόκειται για την περιοχή γύρω από τη Μονή Μαλεβής και κυρίως νότια αυτής. Εδώ απαντά ένα από τα πιο αξιόλογα δάση με δενδρόκεδρο, όπου έκταση 740 στρ. σύμφωνα με το Φ.Ε.Κ. 121Δ/1980 έχει κηρυχθεί "Διατηρητέο Μνημείο της Φύσης".

β. Υγρότοπος Μουστού (2.II): φιλοξενεί πολλά σπάνια, απειλούμενα και προστατευόμενα είδη παρυδάτιων και υδρόβιων πουλιών. Επιπλέον, είναι ο σημαντικότερος και ο μόνος αξιόλογος μεγέθους υγρότοπος στην ανατολική Πελοπόννησο και ο πρώτος που συναντούν προς το βορρά τα μεταναστευτικά πουλιά που ακολουθούν τις ανατολικές ακτές της Ελλάδας.

Σε αυτές τις περιοχές επιτρέπεται μόνο η επιστημονική έρευνα και καμία ανθρώπινη δραστηριότητα που έχει χαρακτήρα περιστασιακής ή μόνιμης παρέμβασης στο φυσικό περιβάλλον.

Β. Περιοχές προστασίας της Φύσης: πρόκειται για εκτάσεις οικολογικής ή βιολογικής σημασίας, στις οποίες προστατεύεται το φυσικό περιβάλλον από δραστηριότητες και επεμβάσεις που είναι δυνατό να μεταβάλλουν ή να αλλοιώσουν τη φυσική κατάσταση, σύνθεση ή εξέλιξη του. Στην προστατευόμενη περιοχή Όρους Πάρνωννα και Υγροτόπου Μουστού περιλαμβάνονται οι παρακάτω:

α. Δάση Δενδρόκεδρου Πραστού (3.I): Χαρακτηριστική η παρουσία του σπάνιου και μοναδικού για την Ευρώπη δρυπώδους άρκευθου, δασικό είδος το οποίο σχηματίζει γύρω από τον Πραστό πανέμορφα δάση μεγάλης οικολογικής αξίας.

β. Δάση Δενδρόκεδρου Αγίου Βασιλείου-Πλατανακίου (3.II): Το κύριο χαρακτηριστικό και των δύο αυτών περιοχών είναι η παρουσία του σπάνιου και μοναδικού για την Ευρώπη δρυπώδους άρκευθου, το οποίο σχηματίζει γύρω από τα χωριά πανέμορφα δάση μεγάλης οικολογικής αξίας.

γ. Δάση Δενδρόκεδρου Παλαιοχωρίου (3.III): Χαρακτηριστική η παρουσία του σπάνιου και μοναδικού για την Ευρώπη δρυπώδους άρκευθου, δασικό είδος το οποίο σχηματίζει γύρω από τα χωριά πανέμορφα δάση μεγάλης οικολογικής αξίας.

δ. Σημαντική περιοχή χλωρίδας Κορυφών Πάρνωννα (3.IV): Πρόκειται για μια μεγάλη, επιμήκη περιοχή με υψόμετρο άνω των 1.500μ., που περιλαμβάνει την κύρια κορυφογραμμή του Πάρνωννα, από τις κορυφές Μαλαβάζο (1.503 μ.) και Μεγάλη Τούρλα (1.935 μ.) στα βόρεια μέχρι την κορυφή Μαδαρή (1.685 μ.) στα νότια. Περιλαμβάνει σπάνια ενδημική χλωρίδα.

ε. Σημαντική περιοχή χλωρίδας Μαζιάς-Κοντολινάς (3V): Πρόκειται για μόνιμο Καταφύγιο Άγριας Ζωής με σημαντική πανίδα και χλωρίδα, και ένα φαράγγι ιδιαίτερου κάλλους.

στ. Σημαντική περιοχή χλωρίδας Αγίου Ιωάννη-Ορεινής Μελιγούς (3V.I): Περιοχή ιδιαίτερα σημαντική για την χλωρίδα.

ζ. Περιοχή Χαράδρας Δαφνώννα και Μονών Ελώνης και Σίντζας (3.VII): Περιοχή με μεγάλη γεωμορφολογική αξία και ιδιαίτερα σημαντική για τη χλωρίδα της. Εδώ φυτρώνουν μερικά πολύ σπάνια είδη φυτών και είναι έντονη η παρουσία ορισμένων βραχύφιλων ειδών πουλιών και αρπακτικών.

η. Υγρότοπος Μουστού (4.1): Περιμετρικά της Περιοχής Απολύτου Προστασίας εκτίνεται η ζώνη Προστασίας του Υγροτόπου Μουστού, περιοχή ύψιστης σημασίας για την διατήρηση του υγροτόπου.

Επιτρέπονται αρκετές υφιστάμενες δραστηριότητες, οι οποίες δεν έχουν αρνητικές επιδράσεις στην προστατευόμενη περιοχή.

Γ. Περιοχές Προστασίας Ρεμάτων: Επιμήκεις περιοχές προστασίας κατά μήκος των ρεμάτων Δαφνώννα, Βρασιάτη και Τάνου και εκατέρωθεν των όχθων τους πλάτους 50 μέτρων.

Δ. Οι υπόλοιπες εκτάσεις εκτός των περιοχών Απόλυτης Προστασίας της Φύσης, των Περιοχών Προστασίας της Φύσης, της ζώνης Προστασίας Μουστού και των περιοχών με εγκεκριμένο σχέδιο πόλης: Πρόκειται για το σύνολο της προστατευόμενης περιοχής, το οποίο δεν εμπίπτει στην παραπάνω ζωνοποίηση. Περιλαμβάνει οικισμούς ή χωριά με ιδιαίτερη αξία και ενδιαφέρον, λόγω της ποιότητας των φυσικών και πολιτιστικών τους χαρακτηριστικών και παράλληλα προσφέρουν σημαντικές δυνατότητες για ανάπτυξη δραστηριοτήτων που εναρμονίζονται με την προστασία της φύσης και του τοπίου.

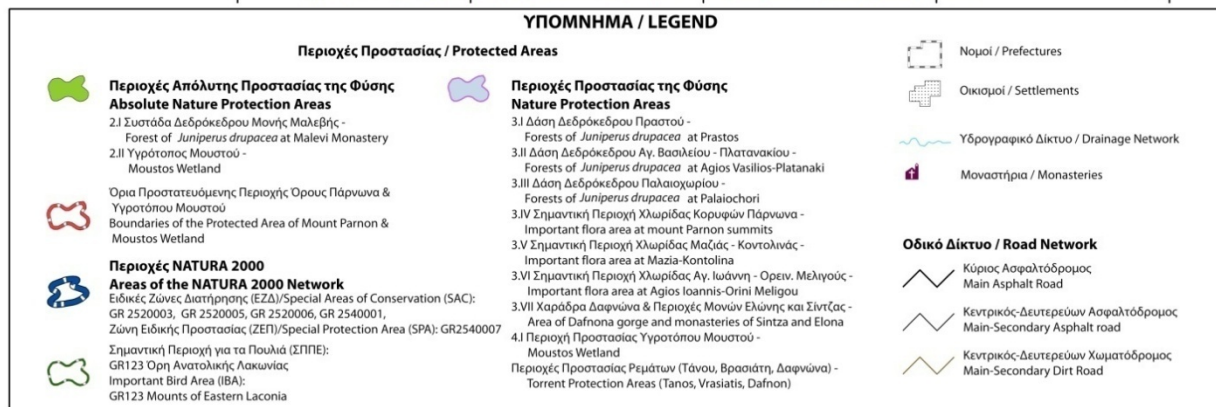
Επιτρέπονται σχεδόν όλες οι δραστηριότητες με ορισμένες ελάχιστες προϋποθέσεις.

Καταφύγια Άγριας Ζωής

Εντός της προστατευόμενης περιοχής εντοπίζονται συνολικά επτά (7) Καταφύγια Άγριας Ζωής.

- **Κουφοβούνι - Τσικούλιο** (Βαμβακούς - Καστάνιτσας) (~8.000στρ) με την απόφαση του Υπ. Γεωργίας υπ' αριθ. 32027/1630 ΦΕΚ 599/Β/19-4-76
- **Άγ. Γεώργιος ή Κάστρο** (Γερακίου) (~5.000 στρ) με την απόφαση του Υπ. Γεωργίας υπ' αριθ. 32027/1630 ΦΕΚ 599/Β/19-4-76
- **Μονή Παλαιοπαναγιάς** (Μελιγούς-Κορακοβουνίου-Άστρους) (~7.000 στρ.) με την απόφαση του Υπ. Γεωργίας υπ' αριθ. 162614/1852 ΦΕΚ 520/Β/8-5-1979

- **Υγροβιότοπος Μουστού** (Μελιγούς και Κορακοβουνίου Δήμου Βόρειας Κυνουρίας) (~5.900στρ.) με την απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Πελοποννήσου υπ' αριθ. 563 ΦΕΚ329/Β/12-3-2001 (τροποποίηση και ισχύει)
- **Φονεμένοι-Κούτσουρα** (Αγ. Πέτρου Δήμου Βόρειας Κυνουρίας) (~6.500στρ.) με την απόφαση του Υπ. Γεωργίας υπ' αριθ. 175778/2799 ΦΕΚ566/Β/13-9-1985
- **Κορομηλιάς - Βασκίνας** (Δήμου Νότιας Κυνουρίας) (~12.100στρ.) με την απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Πελοποννήσου υπ' αριθ. 630 ΦΕΚ329/Β/13-3-2001 (τροποποίηση και ισχύει)
- **Φαράγγι Μαζιάς** (Καστάνισσας και Πραστού Δήμου Βόρειας Κυνουρίας) (~16.050στρ.) με την απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Πελοποννήσου υπ' αριθ. 629 ΦΕΚ329/Β/14-3-2001

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Στελέχωση

Το τμήμα Προστασίας και Διαχείρισης είναι στελεχωμένο με τρία άτομα, έναν Βιολόγο ΠΕ (PhD), ο οποίος είναι και ο Υπεύθυνος του Τμήματος, έναν Δασολόγο Περιβαλλοντολόγο ΠΕ (M.Sc.) και έναν Μηχανικό Περιβάλλοντος ΠΕ (M.Sc.).

Ο Βιολόγος ΠΕ (PhD) ευθύνεται για την αποδοτική λειτουργία και εκτέλεση των εργασιών που αναλαμβάνει το Τμήμα και προβαίνει σε κάθε ενέργεια και μέτρο που προωθεί την αποτελεσματική και αποδοτική λειτουργία του.

Σύμφωνα με την «Έγκριση Κανονισμού Λειτουργίας Υπηρεσιών Και Του Προσωπικού Του Φορέα Διαχείρισης Όρους Πάρνωννα – Υγροτόπου Μουστού» (Αριθμ. 21393 ΦΕΚ747/Β/21 Ιουνίου 2006), το αντικείμενο του Τμήματος Προστασίας και Διαχείρισης περιλαμβάνει τις ακόλουθες λειτουργίες (Άρθρο 9):

- Σχεδιασμός/προγραμματισμός/παρακολούθηση/αξιολόγηση της διαχείρισης της προστατευόμενης περιοχής.
- Έρευνα/ παρακολούθηση/ τεκμηρίωση/ αξιολόγηση.
- Παρακολούθηση και αξιολόγηση της εφαρμογής των μέτρων προστασίας.
- Σχεδιασμός προγραμμάτων.
- Έκδοση γνωμοδοτήσεων και χορήγηση αδειών έρευνας.
- Χαρτογράφηση του συνόλου της Προστατευόμενης Περιοχής.
- Εφαρμογή του Ν.3882/2010 (ΦΕΚ 166/Α'/22-09-2010) «Εθνική Υποδομή Γεωχωρικών Πληροφοριών».
- Μηχανοργάνωση/ Τεκμηρίωση.

Εξοπλισμός Τμήματος

Ο υλικός εξοπλισμός που διαθέτει το Τμήμα Προστασίας και Διαχείρισης που αφορά στο έμψυχο δυναμικό του, περιλαμβάνει και πάγιο εξοπλισμό που έχει ήδη προμηθευτεί και διαθέτει το Τμήμα, μέρος του οποίου είναι σε κοινή χρήση με τα υπόλοιπα τμήματα του Φορέα Διαχείρισης, περιλαμβάνει συνοπτικά:

- μία τηλεόραση
- δύο φορητούς και ένα σταθερό Η/Υ
- τρία κινητά τηλέφωνα
- ένα όχημα τύπου jeep
- ένα τηλεσκόπιο και τρία ζευγάρια κιάλια
- ένα έγχρωμο φωτοαντιγραφικό μηχάνημα
- έναν εκτυπωτή τύπου Plotter
- εξειδικευμένα προγράμματα (Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών – GIS)
- δύο συσκευές ArcPad, με ενσωματωμένο το λογισμικό ArcMap, GPS και φωτογραφική μηχανή
- μία συσκευή αναπαραγωγής DVD
- μία συσκευή αναπαραγωγής πολυμέσων (media player)
- αποστασιόμετρο

- πέντε συσκευές καταγραφής πανίδας με αισθητήρα κίνησης
- βιβλία και επιστημονικά συγγράμματα
- οδηγούς αναγνώρισης πουλιών
- μία φορητή συσκευή προβολής (projector)
- δύο φωτογραφικές μηχανές dSLR
- δύο τρίποδα τηλεσκοπίου και φωτογραφικών μηχανών
- μία βιντεοκάμερα καταγραφής υψηλής ανάλυσης HD

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ προστασίας και διαχείρισης ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2014

Η προστατευόμενη περιοχή του Όρους Πάρνωνα – Υγροτόπου Μουστού λόγω του ότι καταλαμβάνει έκταση 1.147.000 στρεμμάτων κυρίως δασικού τύπου, περιλαμβάνει πολυάριθμα ιστορικά χωριά των οποίων οι κάτοικοι αναπτύσσουν δραστηριότητες που θα πρέπει να εναρμονίζονται με την προστασία της φύσης και του τοπίου. Κατά συνέπεια λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι στο χώρο της προστατευόμενης περιοχής υπάρχει έντονη ανθρώπινη δραστηριότητα καθ' όλη τη διάρκεια του έτους (κτηνοτροφία, γεωργία, δενδροκομία, μελισσοκομία, συλλογή βοτάνων, λατόμηση μαρμάρων, υπηρεσίες τουρισμού, περιορισμένη βιομηχανική παραγωγή), πέραν των επισκεπτών που δέχεται κυρίως τις τουριστικές περιόδους, και το γεγονός ότι η ενημέρωση, εκπαίδευση και κατάρτιση του πληθυσμού είναι ανεπαρκής σε θέματα προστασίας των περιοχών ευθύνης του ΦΔΟΠΥΜ, δημιουργούνται προβλήματα ακατάλληλης συμπεριφοράς. Επίσης η τροποποίηση και εφαρμογή του Σχεδίου Διαχείρισης της ΠΠ που αναμένεται να υλοποιηθούν στο προσεχές μέλλον, θα περιγράψει τους εξειδικευμένους περιορισμούς και στόχους που θα τεθούν για την προστασία της περιοχής.

Λειτουργίες σχεδιασμού/ προγραμματισμού/ παρακολούθησης/ αξιολόγησης της διαχείρισης της προστατευόμενης περιοχής

Προκειμένου να προχωρήσει ο Φορέας Διαχείρισης στην υλοποίηση των δράσεων του τεχνικού δελτίου για το ΕΣΠΑ, έλαβε υπόψη τις κατευθύνσεις και τους στόχους του προγράμματος, προκειμένου να υπάρχει η απαιτούμενη συμβατότητα και τελικά η δυνατότητα χρηματοδότησής τους. Ο γενικός στόχος του Ε.Π. Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη για την περίοδο 2007-2013 συνοψίζεται στην ανάσχεση της απώλειας και στην προστασία της βιοποικιλότητας μέσω της επίτευξης και διατήρησης ικανοποιητικής κατάστασης των οικοτόπων και των πληθυσμών των απειλούμενων και κινδυνευόντων ειδών και περιοχών οικολογικού ενδιαφέροντος.

Βασικό στοιχείο του γενικού στόχου είναι η «Προστασία και διατήρηση απειλούμενων ειδών, χλωρίδας, πανίδας και οικοτόπων στην προστατευόμενη περιοχή του Φορέα Διαχείρισης».

Με βάση τα προηγούμενα, βασικό προϋπόθεση της προστασίας και διατήρησης των απειλούμενων ειδών χλωρίδας, πανίδας και οικοτόπων είναι η πλήρης γνώση της βιοποικιλότητας της κάθε ομάδας στην προστατευόμενη περιοχή του Φορέα Διαχείρισης. Στην περιοχή ευθύνης του Φορέα έχουν πραγματοποιηθεί δύο (2) μελέτες: α. Η Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη Όρους Πάρνωνα - Υγροτόπου Μουστού που εκπονήθηκε το 2000 με τίτλο "Πρόγραμμα αντιμετώπισης ειδικών περιβαλλοντικών προβλημάτων και συστήματος λειτουργίας και διαχείρισης του όρους Πάρνωνα - υγροτόπου Μουστού (Οικολογικό Πάρκο)", σύμφωνα με το κεφ. Δ' του Ν. 1650/86 (ΦΕΚ Α' 160) και του πίν. 4 της Κοινής Υπουργικής Απόφασης 69269/5387/1990 (ΦΕΚ Β' 678) και β. Η «Εκπόνηση προγράμματος παρακολούθησης της πανίδας της προστατευόμενης περιοχής Οικολογικού Πάρκου Πάρνωνα – Υγροτόπου Μουστού» πραγματοποιήθηκε το 2008, στα πλαίσια του Υποέργου 3 ««Εκπόνηση προγράμματος παρακολούθησης» του Έργου «Έργα διαχείρισης της προστατευόμενης περιοχής Όρους Πάρνωνα - Υγροτόπου Μουστού και λειτουργία ΦΔ», που χρηματοδοτήθηκε από το 3ο ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ "ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ" που συγχρηματοδοτήθηκε από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (Ε.Τ.Π.Α.) και από εθνικούς πόρους.

Οι δύο μελέτες, αν και παραθέτουν στοιχεία πανιδικά και χλωριδικά, αυτά θεωρούνται ελλιπή (η πρώτη μελέτη δεν τεκμηριώνει την παρουσία των αναφερθέντων ειδών, ενώ η δεύτερη εστιάζει

κυρίως στην ορνιθοπανίδα). Συμπερασματικά, εκτός από την Τάξη των Πτηνών και σε πολύ μικρότερο βαθμό αυτής των ερπετών, είναι διαθέσιμα ελάχιστα έως και μηδενικά στοιχεία για άλλες ομάδες ζώων, αλλά και για τον χλωριδικό πλούτο και των πλούτο των οικοτόπων στην προστατευόμενη περιοχή.

Για τους προαναφερθέντες λόγους, στην περίοδο 2011- 2013 προγραμματίστηκαν, σχεδιάστηκαν και εκτελέστηκαν επισκέψεις πεδίου με σκοπό την καταγραφή και αξιολόγηση της βιοποικιλότητας των φυσικών βιοτόπων. Ομοίως, για το 2014 προγραμματίζονται και σχεδιάζονται επισκέψεις πεδίου στην προστατευόμενη περιοχή του Φορέα Διαχείρισης. Οι επισκέψεις πεδίου περιλαμβάνουν διαφορετικούς τύπους οικοτόπων της προστατευόμενης περιοχής, σε όλη σχεδόν την περιοχή αυτή.

Λειτουργίες έρευνας/ παρακολούθησης/ τεκμηρίωσης/ αξιολόγησης

Με βάση τον προηγούμενο προγραμματισμό, πραγματοποιήθηκε εργασία στην προστατευόμενη περιοχή του Φορέα Διαχείρισης. Οι εργασίες πεδίου επικεντρώθηκαν είτε σε καταγραφές της βιοποικιλότητας ομάδων, κυρίως ζώων, είτε είχε περισσότερο στοχευμένες δράσεις, π.χ. καταγραφή βιοποικιλότητας σπηλαίων. Οι δράσεις που σχετίζονται με την παρακολούθηση/ τεκμηρίωση/ αξιολόγηση αλλά και προστασία συχνά έγιναν με τη συνεργασία φορέων όπως με διεθνή ερευνητικά κέντρα για διευκόλυνση σε ερευνητές στην Π.Π., μη κυβερνητικές οργανώσεις (Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία, WWF, ANIMA, Ορειβατικούς Συλλόγους, Honeyguide Holidays). Στα πλαίσια της συνεργασίας με ερευνητικά κέντρα και ιδρύματα, χορηγήθηκαν άδειες επιστημονικής έρευνας σε ημεδαπούς και αλλοδαπούς ερευνητές για μελέτες και συλλογή δειγμάτων στην Π.Π.

Για το 2014 προβλέπεται να εφαρμοστούν οι κάτωθι ενέργειες:

ΣΥΝΕΧΗΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΙΔΙΑΙΤΕΡΩΝ ΑΞΙΩΝ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΥΡΥΤΕΡΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ.

Μέσα στο 2013 προκηρύχθηκε Διεθνής Διαγωνισμός Παρακολούθησης για τις ακόλουθες υπηρεσίες:

- «Καταγραφή και παρακολούθηση των ειδών ερπετών και αμφιβίων»
- «Καταγραφή και παρακολούθηση των ειδών ψαριών»
- «Καταγραφή και αξιολόγηση των ειδών μανιταριών»
- «Καταγραφή και παρακολούθηση των ειδών χειροπτέρων»
- «Καταγραφή και παρακολούθηση των ειδών χλωρίδας»
- «Καταγραφή και παρακολούθηση των τύπων οικοτόπων»
- «Καταγραφή και παρακολούθηση των ειδών θηλαστικών»
- «Καταγραφή και παρακολούθηση των ειδών ασπόνδυλων»
- «Καταγραφή και παρακολούθηση των ειδών πτηνών»

Με την υπογραφή των συμβάσεων των αναδόχων των υπηρεσιών καταγραφής και παρακολούθησης ειδών χλωρίδας, πανίδας και τύπων οικοτόπων (στις 14 Σεπτεμβρίου 2013 για τα ψάρια και στις 15 Οκτωβρίου για όλες τις υπόλοιπες υπηρεσίες καταγραφής και παρακολούθησης) θα γίνει μια ευρεία, επιστημονικά τεκμηριωμένη μελέτη του μεγαλύτερου τμήματος του πανιδικού και χλωριδικού κεφαλαίου της προστατευόμενης περιοχής που θα ολοκληρωθεί στις 31 Οκτωβρίου 2015. Το προσωπικό του ΦΔ που είναι η Αναθέτουσα Αρχή των υπηρεσιών παρακολούθησης, θα γνωρίζει το ακριβές πρόγραμμα των αναδόχων και θα οργανώνει τη συμμετοχή του στις εργασίες πεδίου, τόσο για τον έλεγχο της πραγματοποίησης των καθορισμένων υποχρεώσεων εργασίας πεδίου του Αναδόχου, όσο -και κυριότερο- για τους σκοπούς της εκπαίδευσης στη μεθοδολογία

καταγραφής και παρακολούθησης των ειδών των υπηρεσιών. Το προσωπικό του ΦΔ και κυρίως τα στελέχη του Τμήματος Προστασίας και Διαχείρισης θα βρίσκονται μαζί με τους αναδόχους στις εργασίες πεδίου, εκπαιδευόμενοι στην καταγραφή και παρακολούθηση των ειδών χλωρίδας, πανίδας και τύπων οικοτόπων, ώστε – μεταδίδοντας τις γνώσεις αυτές και στο υπόλοιπο προσωπικό του ΦΔ να είναι όλοι μαζί ικανοί να συνεχίσουν και μελλοντικά την παρακολούθηση των σημαντικών ειδών στην περιοχή ευθύνης του ΦΔ.

Επιπλέον, με βάση τον προγραμματισμό των προηγούμενων ετών, θα πραγματοποιηθεί εργασία στην προστατευόμενη περιοχή του Φορέα Διαχείρισης, κατά προτίμηση σε περιοχές που είτε δεν έχουν μελετηθεί, είτε έχουν μελετηθεί αλλά δεν έχουν αποδώσει τα αναμενόμενα αποτελέσματα εξαιτίας π.χ. καιρικών συνθηκών, καταλληλότητας εποχής, κ.ά. Οι εργασίες πεδίου θα επικεντρωθεί είτε σε καταγραφές της βιοποικιλότητας ομάδων, κυρίως ζώων (παράλληλα με τις υπηρεσίες καταγραφής και παρακολούθησης από τους αναδόχους και το προσωπικό του ΦΔ), είτε σε περισσότερο στοχευμένες δράσεις, π.χ. καταγραφή βιοποικιλότητας σπηλαίων.

Εκτός των υπηρεσιών καταγραφής και παρακολούθησης προγραμματίζονται οι ακόλουθες δράσεις:

1. Καταγραφές προστατευόμενης περιοχής Φορέα Διαχείρισης

Η εργασία πεδίου θα πραγματοποιηθεί σε ημέρες με καλές καιρικές συνθήκες (κατά το δυνατό) για τη μεγιστοποίηση των πιθανοτήτων καταγραφής των πανιδικών δεδομένων. Η πλειονότητα της εργασίας θα γίνει τους καλοκαιρινούς μήνες, το τέλος της άνοιξης και την αρχή του φθινοπώρου. Οι καταγραφές πεδίου μέσω άμεσης ή έμμεσης καταγραφής από έναν παρατηρητή θα συνδυαστούν με φωτογραφικές καταγραφές της πανίδας από τις αυτόματες φωτογραφικές μηχανές καταγραφής πανίδας που δωρίστηκαν στο Φορέα από την φυσιολατρική εκδρομική ομάδα HONEYGUIDE HOLIDAYS της Μεγάλης Βρετανίας. Η προμήθεια επιπλέον μηχανών από το Ε.Π.ΠΕΡ.Α.Α. θα βοηθήσει στην καλύτερη καταγραφή της Προστατευόμενης Περιοχής, ειδικά για την καταγραφή νυχτόβιων και γενικότερα κρυπτικών ειδών πανίδας.

2. Καταγραφές πανίδας σπηλαίων προστατευόμενης περιοχής Φορέα Διαχείρισης

Τα σπήλαια είναι ιδιόμορφα, κλειστά και ευαίσθητα οικοσυστήματα. Για τη διάνοιξή τους χρειάστηκαν εκατομμύρια χρόνια και για τη δημιουργία του σπηλαιοδιακόσμου τους εκατοντάδες χιλιάδες χρόνια επίσης. Η βιοποικιλότητα ενός οικοσυστήματος εξαρτάται κυρίως από και τις σχέσεις που αναπτύσσονται μεταξύ των ειδών, που συχνά έχει σαν αποτέλεσμα την επικράτηση μικρών απομονωμένων πληθυσμών ειδών που είναι περισσότερο ευαίσθητοι σε δημογραφικά και περιβαλλοντικά προβλήματα και είναι παγκοσμίως μοναδικοί (ενδημικά είδη). Ειδικότερα για τα σπήλαια της περιοχής ευθύνης του Φορέα αλλά και για τα σπήλαια που βρίσκονται εκτός ευθύνης του Φορέα από σε γειτονικές περιοχές, το προσωπικό του Φορέα ξεκίνησε από το 2011 την καταγραφή και μελέτη τη βιοποικιλότητά τους, καθώς δεν έχουν μελετηθεί καθόλου μέχρι στιγμής και υπάρχουν επιστημονικά δεδομένα που πιθανολογούν για την ύπαρξη ειδών ενδημικών σε κάποια από αυτά. Το προσωπικό του Τμήματος Προστασίας και Διαχείρισης προγραμματίζει επισκέψεις και πανιδικές καταγραφές σε σπήλαια της Προστατευόμενης Περιοχής του Φορέα Διαχείρισης. Θα συλλεχθούν δείγματα ασπόνδυλων και θα διατηρηθούν σε απόλυτη αιθανόλη για περαιτέρω επιστημονική μελέτη από ερευνητές που θα συνεργαστούν με το Φορέα Διαχείρισης.

3. Παρακολούθηση φυσικοχημικών παραμέτρων των υδάτων της λιμνοθάλασσας του Μουστού

Το προσωπικό του Τμήματος θα ασχοληθεί με την καταγραφή της κατάστασης και την παρακολούθηση της ποιότητας των υδάτων της λιμνοθάλασσας του Μουστού όσον αφορά σε φυσικοχημικές παραμέτρους που δίνουν δεδομένα για την ποιότητα των υδάτων. Η δράση αυτή είχε προγραμματιστεί για τα προηγούμενα έτη. Ο φόρτος εργασίας του προσωπικού του Τμήματος, η αγορά κατάλληλης βάρκας μέσα στο 2012 και η καθυστέρηση της προκήρυξης του διαγωνισμού καταγραφής και παρακολούθησης των ειδών ψαριών – η έναρξη της υπηρεσίας αυτής και η συνεννόηση και οργάνωση των σημείων ελέγχου των δειγμάτων μαζί με τον ανάδοχο είναι προαπαιτούμενα για τη σωστή εφαρμογή της παρακολούθησης των υδάτων - δεν επέτρεψαν την

υλοποίηση της δράσης αυτής. Με τη συνδρομή προσωπικού από το Τμήμα Επόπτευσης, Φύλαξης και Εφαρμογών Διαχείρισης η δράση αυτή θα αρχίσει να πραγματοποιείται μέσα στο 2014. Συγκεκριμένα, από επιλεγμένα σημεία της λιμνοθάλασσας και των καναλιών επικοινωνίας της με τη θάλασσα θα λαμβάνονται δείγματα νερού δύο έως τρεις φορές το χρόνο, τα οποία και θα αναλύονται από πιστοποιημένο εργαστήριο ως προς φυσικοχημικές παραμέτρους (pH, αγωγιμότητα, ολική σκληρότητα, ασβέστιο, μαγνήσιο, κάλιο, νάτριο, σίδηρος, χλωριούχα, θειικά, νιτρικά, νιτρώδη, αμμωνιακά, φωσφορικά, φωσφόρος, ελεύθερο χλώριο). Επιπλέον, μία (1) φορά το χρόνο θα γίνονται αναλύσεις περιεκτικότητας σε μόλυβδο. Οι αναλύσεις αυτές έχουν στόχο την καταγραφή της παρούσας κατάστασης πιθανής ρύπανσης των υδάτων της λιμνοθάλασσας του Μουστού και την παρακολούθηση της πίεσης που ασκείται στον υγρότοπο, κυρίως από τη γειτονική γεωργική και την τουριστική δραστηριότητα. Με τον κατάλληλο εξοπλισμό που θα αγοραστεί, το προσωπικό θα εξετάζει μηνιαίως δείγματα νερού ως προς απλές αλλά ενδεικτικές παραμέτρους της ποιότητάς τους, όπως pH, περιεκτικότητα οξυγόνου, αγωγιμότητα.

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ/ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΒΑΣΕΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ.

Τα δεδομένα της εργασίας πεδίου θα καταγραφούν σε φύλλα εργασίας EXCEL με στοιχεία ημερομηνίας παρατήρησης/συλλογής, ακριβής τοποθεσίας παρατήρησης/συλλογής (με χρήση συσκευής καταγραφής γεωγραφικού στίγματος), η επιστημονική ονομασία του καταγεγραμμένου είδους, ο αριθμός των παρατηρηθέντων ατόμων, καθώς και ο τύπος του ευρήματος καταγραφής, συμπληρώνοντας τα φύλλα εργασίας των προηγούμενων ετών. Δεδομένου ότι η ζωογεωγραφία της προστατευόμενης περιοχής του ΦΔ είναι πολύ λίγο γνωστή, σε περιπτώσεις που τα νεκρά ζωικά ευρήματα (των αμφιβίων και κυρίως των ερπετών) είναι σε καλή κατάσταση, αυτά θα συλλεχθούν, αποθηκευτούν σε κατάλληλες συνθήκες για να επεξεργαστούν κατάλληλα και να συμπεριληφθούν στη δημιουργηθείσα «Συλλογή Μουσειακών Δειγμάτων Ερπετών-Αμφιβίων της Προστατευόμενης Περιοχής του Φορέα Διαχείρισης Όρους Πάρνωνα- Υγροτόπου Μουστού». Η συλλογή αυτή χρησιμοποιείται και από το Τμήμα Ενημέρωσης και Ευαισθητοποίησης σε παρουσιάσεις σε μαθητές σχολείων και επισκέψεις μαθητών στο Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Άστρους για την κατανόηση της βιοποικιλότητας της προστατευόμενης περιοχής. Επίσης, θα συνεχιστεί η συλλογή δειγμάτων ιστών νεκρών ατόμων σημαντικών ειδών από την Προστατευόμενη Περιοχή (τσακάλι, βίδρα, ζαρκάδι) τα οποία φυλάσσονται στον καταψύκτη του ΦΔ στο ΚΠΕ Άστρους και μπορούν να χρησιμοποιηθούν από ερευνητές π.χ. για δημογραφικές μελέτες, ταυτοποίηση της προέλευσης, κ.ά.

ΣΥΝΤΑΞΗ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΕΤΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ.

Το προσωπικό του Τμήματος Προστασίας και Διαχείρισης θα συντάξει δύο ετήσιες εκθέσεις σχετικές με τις δράσεις του. Η πρώτη είναι η ετήσια έκθεση πεπραγμένων του Τμήματος για το 2013 και αφορά σε δράσεις που πραγματοποίησε το προσωπικό του Τμήματος μέσα στο έτος αυτό και με τις αρμοδιότητές του. Η δεύτερη έκθεση είναι η ετήσια έκθεση δράσης του Τμήματος για το 2014. Η έκθεση αυτή, με βάση και την εμπειρία από τις δράσεις που πραγματοποίησε το Τμήμα μέσα στα έτη 2011-2013 και τα προβλήματα που εμφανίστηκαν και ξεπεράστηκαν, θα θέσει το σχέδιο δράσης το επόμενου έτους, καταγράφοντας τους στόχους και τα μέσα επίτευξής τους. Επιπλέον, θα συνταχθούν οι δύο εξαμηνιαίες εκθέσεις του τμήματος σχετικά με τις δράσεις και τα πεπραγμένα του Τμήματος στα αντίστοιχα εξάμηνα του 2014.

Παρακολούθηση κοινωνικοοικονομικών στοιχείων και παραμέτρων της προστατευόμενης και της ευρύτερης περιοχής.

Η επιτυχής προστασία και διατήρηση της περιοχής ευθύνης του Φορέα στα πλαίσια της αειφόρου ανάπτυξής της, προϋποθέτει την αποδοχή των σχεδίων διαχείρισης και την ενεργή συμμετοχή της τοπικής κοινωνίας. Το προσωπικό του Τμήματος, σε συνεργασία με τα Τμήματα Ενημέρωσης/ Ευαισθητοποίησης και Φύλαξης και Εφαρμογών Διαχείρισης προγραμματίζει μέσα στο 2014 συναντήσεις με τοπικούς φορείς και κυρίως με πολίτες της τοπικής κοινωνίας, σε μια προσπάθεια να

παρουσιαστεί η δράση του Τμήματος -στα πλαίσια της λειτουργίας του Φορέα- να γίνει κατανοητή η αναγκαιότητα προστασίας, διατήρησης και ορθής διαχείρισης της περιοχής. Επίσης, θα διερευνηθούν οι πιθανές επιπτώσεις της εφαρμογής του νομικού πλαισίου προστασίας στην τοπική κοινωνία ώστε να αναδειχθούν τα όποια προβλήματα και αντικρουόμενα συμφέροντα μεταξύ της προστασίας και των ανθρώπινων δραστηριοτήτων στην Προστατευόμενη Περιοχή, και τέλος θα καταγραφούν και θα διαβιβαστούν στους αρμοδίους φορείς τα αιτήματα, επιθυμίες, προσδοκίες της τοπικής κοινωνίας από τη λειτουργία του Φορέα.

Παρακολούθηση των εξελίξεων στο ευρύτερο περιβάλλον του φορέα

Παρακολούθηση:

- των πλαισίων του τοπικού, νομαρχιακού, περιφερειακού και εθνικού προγραμματισμού, του θεσμικού πλαισίου,
- του πλαισίου χρηματοδότησης πρωτοβουλιών,
- των δημόσιων πολιτικών,
- των προγραμμάτων της Ε.Ε.

Το προσωπικό του Τμήματος θα συνεχίσει την παρακολούθηση των εξελίξεων στο περιβάλλον του Φορέα σχετικά με την εύρυθμη λειτουργία του σε σχέση με τον διαρκώς μεταβαλλόμενο τοπικό, νομαρχιακό, περιφερειακό και εθνικό προγραμματισμό που αφορά σε θέματα προστασίας και διατήρησης του περιβάλλοντος και τις προτεραιότητες που τίθενται κάθε φορά. Ομοίως, η διαρκής ενημέρωση για το επίσης μεταβαλλόμενο θεσμικό πλαίσιο, είτε εθνικό είτε διεθνές, είναι κεφαλαιώδους σημασίας για τη συμμόρφωση των δράσεων του Τμήματος –και κατ' επέκταση και όλου του Φορέα.

Επιστημονική Έρευνα

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥΣ/ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ.

Το Τμήμα έχει αποστείλει και προγραμματίζει να αποστείλει ξανά πρόσκληση σε ερευνητικά ιδρύματα της χώρας με σκοπό τη συνεργασία μαζί τους σε θέματα κατάρτισης και υποβολής ερευνητικών προγραμμάτων σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Η υλοποίηση προγραμμάτων θα έχει πολλαπλά οφέλη για το Φορέα, αφού α) θα χρηματοδοτήσει δράσεις τμημάτων του Φορέα, β) θα ενημερώσει και θα εκπαιδεύσει το προσωπικό του Τμήματος σε σύγχρονα θέματα σχετικά με την προστασία, διατήρηση και διαχείριση, γ) θα έχει οφέλη και για άλλα Τμήματα καθώς τα αποτελέσματα θα χρησιμοποιηθούν σε δράσης ενημέρωσης/ευαισθητοποίησης.

ΠΑΡΟΧΗ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΕΡΕΥΝΩΝ (Π.Χ. ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΑ, ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ, Η/Υ).

Μέσα στα προηγούμενα έτη, αριθμός αλλοδαπών και ημεδαπών επιστημόνων από εθνικά και διεθνή επιστημονικά κέντρα και ιδρύματα επισκέφθηκαν την Προστατευόμενη Περιοχή, και αφού εξασφάλισαν τις απαραίτητες επιστημονικές άδειες από το Φορέα, εκτέλεσαν εργασίες πεδίου μαζί με προσωπικό του Τμήματος. Ο προγραμματισμός της πρόσκλησης για συνεργασία με ερευνητικά ιδρύματα της χώρας θα περιλαμβάνει και την υποστήριξη ερευνητικών εργασιών στην περιοχή ευθύνης του Φορέα, τόσο στο επίπεδο των πτυχιακών και διπλωματικών εργασιών προπτυχιακών φοιτητών, όσο και σε επίπεδο μεταπτυχιακών, διδακτορικών και άλλων ερευνητικών εργασιών. Η υποστήριξη θα περιλαμβάνει καθοδήγηση και επικουρία στην εργασία πεδίου βασιζόμενη στην εξαιρετική γνώση της περιοχής από το προσωπικό του Φορέα, παροχή του εργαστηριακού εξοπλισμού για χρήση από τους ερευνητές, χρήση του ηλεκτρονικού εξοπλισμού φύλαξης και επόπτευσης, και γενικά όποιου μέσου διαθέτει και μπορεί να χρησιμοποιηθεί στα πλαίσια της συνεργασίας.

ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΗ ΤΥΠΟ ΚΑΙ ΤΑ ΕΓΚΥΡΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ.

Η εργασία πεδίου που πραγματοποιήθηκε τα προηγούμενα έτη αναμένεται να αξιοποιηθούν σε εθνικά και διεθνή επιστημονικά συνέδρια μέσα στο 2014 σε συνεργασία με τους επιστήμονες των ερευνητικών ομάδων των αναδόχων των υπηρεσιών καταγραφής και παρακολούθησης. Στόχος του Τμήματος είναι να αναδειχθεί η εργασία πεδίου τόσο των στελεχών του όσο και του υπόλοιπου προσωπικού του ΦΔ και σε συνεργασία με τους ερευνητές να παρουσιαστεί η μοναδική βιοποικιλότητα της περιοχής ευθύνης του ΦΔ στην επιστημονική κοινότητα.

Λειτουργίες παρακολούθησης και αξιολόγησης της εφαρμογής των μέτρων προστασίας

- Διατύπωση τεκμηριωμένων προτάσεων για τις ανά πενταετία αναθεωρήσεις της Κοινής Υπουργικής απόφασης Οριοθέτησης και του Σχεδίου Διαχείρισης των προστατευομένων αντικειμένων του Φορέα Διαχείρισης.
- Σύνταξη της ετήσιας έκθεσης αξιολόγησης της εφαρμογής των ρυθμίσεων της Κοινής Υπουργικής απόφασης Οριοθέτησης και του Σχεδίου Διαχείρισης των προστατευομένων αντικειμένων του Φορέα και η κοινοποίησή της στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και στους αρμόδιους οργανισμούς του ευρύτερου δημόσιου τομέα.
- Διατύπωση τεκμηριωμένης εισήγησης για την κατ' εξαίρεση άμεση τροποποίηση ορισμένων ρυθμίσεων της Κοινής Υπουργικής απόφασης Οριοθέτησης και του Σχεδίου Διαχείρισης των προστατευομένων αντικειμένων του Φορέα Διαχείρισης, πριν την ολοκλήρωση της πενταετίας:
 - α) για την αντιμετώπιση έκτακτων γεγονότων που σχετίζονται με την προστασία της περιοχής,
 - β) για την προσαρμογή τους σε υποδείξεις και παρατηρήσεις της ετήσιας έκθεσης αξιολόγησης,
 - γ) για να εκτελεσθούν έργα και μέτρα ιδιαίτερα σημαντικά για την προστασία και διαχείριση της περιοχής.

Ο Φορέας Διαχείρισης στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, με το προσωπικό, την υποστήριξη της Νομικής Συμβούλου του και τον ανάδοχο της Πρόσκλησης Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος για την απευθείας Ανάθεση Παροχής Υπηρεσιών Εμπειρογνώμονα, έχει προβεί στην αναθεώρηση του συγκεκριμένου νομοθετικού πλαισίου.

Η αναθεώρηση του νομοθετικού πλαισίου είναι απαραίτητη γιατί επανεξετάζεται υπό το πρίσμα των απαιτήσεων του Ν 3937/2010 «Για την προστασία της βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις» και το σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος για την προστασία του Οικολογικού Πάρκου (άρθρο 4, 5 και 6 του ν. 3937/2010) έχει υποβληθεί στο ΥΠΕΚΑ.

Επιπλέον, το προσωπικό του Τμήματος, επίσης στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, σε συνεργασία με τον ανάδοχο της υπηρεσίας «Εμπειρογνώμονα» έχει προβεί στην αναθεώρηση του Διαχειριστικού Σχεδίου, δεδομένου ότι:

- Το Σχέδιο Διαχείρισης επανεξετάζεται υπό το πρίσμα των απαιτήσεων του Ν. 3937/2010 «Για την προστασία της βιοποικιλότητας κα άλλες διατάξεις».
- Το Σχέδιο Διαχείρισης ανανεώνεται ανά πενταετία.
- Έχει εμπλουτιστεί η γνώση για την προστατευόμενη περιοχή (επιστημονικά στοιχεία) και έχουν υπάρξει νέα τεχνικά δεδομένα (π.χ. διοικητική μεταρρύθμιση «Καλλικράτης») τα οποία έχουν ενσωματωθεί στο νέο Διαχειριστικό Σχέδιο.

Με τον τρόπο αυτό ο Φορέας Διαχείρισης θα διαθέτει πλέον ένα πλήρες και επικαιροποιημένο τεύχος Σχεδίου Διαχείρισης της Προστατευόμενης Περιοχής που θα ανταποκρίνονται στις νέες απαιτήσεις.

Τόσο η αναθεώρηση του νομοθετικού πλαισίου όσο και η αναθεώρηση του Διαχειριστικού Σχεδίου, πραγματοποιήθηκαν από το προσωπικό του Φορέα, τη νομική σύμβουλο του Φορέα και τον εμπειρογνώμονα με εμπειρία σε ανάλογα θέματα σύνταξης Διαχειριστικών Σχεδίων και Προεδρικών Διαταγμάτων.

- Επικουρία των αρμοδίων διοικητικών αρχών στον έλεγχο της εφαρμογής της περιβαλλοντικής νομοθεσίας και των περιβαλλοντικών όρων που ισχύουν ή επιβάλλονται αντιστοίχως για έργα ή δραστηριότητες που πραγματοποιούνται στις περιοχές ευθύνης τους.
- Σύνταξη αναφορών προς αρμόδιες υπηρεσίες για την αναστολή ή ματαίωση επιβαρυντικών για την προστατευόμενη περιοχή δραστηριοτήτων, έργων και την απομάκρυνση οχλουσών δραστηριοτήτων.
- Διενέργεια αυτοψιών σε εγκαταστάσεις ή δραστηριότητες, ιδίως όταν πιθανολογείται ότι η λειτουργία τους υποβαθμίζει το περιβάλλον, η σύνταξη σχετικών εκθέσεων, που κοινοποιούνται στις αρμόδιες κατά περίπτωση αρχές και η εισήγηση των επιβλητέων κυρώσεων ή άλλων μέτρων προστασίας του περιβάλλοντος, σύμφωνα με το άρθρο 30 του ν. 1650/1986.

Η επιτήρηση της Προστατευόμενης Περιοχής ευθύνης του Φορέα από το προσωπικό φύλαξης συχνά αποκαλύπτει εγκαταστάσεις και δραστηριότητες που υποβαθμίζουν το περιβάλλον. Το προσωπικό του Τμήματος θα συνεχίζει: Α) τη διενέργεια αυτοψιών σε σημεία που καταγράφεται περιβαλλοντική επιβάρυνση, με σκοπό την διατύπωση ασφαλέστερης εκτίμησης για τις βλαπτικές δραστηριότητες που πραγματοποιούνται, το μέγεθος της υποβάθμισης και τους πιθανούς τρόπους αντιμετώπισης των δημιουργούμενων προβλημάτων για το περιβάλλον. Β) την επικουρία των αρμοδίων διοικητικών αρχών στον έλεγχο της εφαρμογής της περιβαλλοντικής νομοθεσίας και των περιβαλλοντικών όρων δραστηριοτήτων που χωροθετούνται στην περιοχή ευθύνης του Φορέα, συντάσσοντας τα απαραίτητα έγγραφα προς αυτές με σκοπό την υπόδειξη των βλαπτικών δραστηριοτήτων, την κινητοποίηση των αρμόδιων υπηρεσιών για την παύση των δραστηριοτήτων αυτών και την αποκατάσταση του περιβάλλοντος στην προηγούμενη κατάσταση.

ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΛΙΜΑΚΙΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΥ ΦΟΡΕΑ Η Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΣΕ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΚΛΙΜΑΚΙΑ ΠΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΥΘΥΝΗ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΥΟ ΒΑΘΜΩΝ Η ΤΗΣ ΟΙΚΕΙΑΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ.

Σε περιπτώσεις δράσεων, έργων ή και παραβάσεων που προϋποθέτουν τη γνωμοδότηση διαφορετικών υπηρεσιών και φορέων, το προσωπικό του Τμήματος θα συνεχίσει να διενεργεί αυτοψίες σε συνεργασία με προσωπικό των υπηρεσιών και των φορέων αυτών, με σκοπό την πληρέστερη γνωμοδότηση επί των συγκεκριμένων θεμάτων που εξετάζονται και την κάλυψη όλων των πιθανών περιβαλλοντικών -και όχι μόνο- πτυχών τους.

Λειτουργίες σχεδιασμού προγραμμάτων

ΣΥΝΤΑΞΗ ΤΟΥ ΕΤΗΣΙΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΦΟΡΕΑ. Η ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΔΡΑΣΗΣ ΚΑΙ Η ΔΙΑΤΥΠΩΣΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ.

Βασική αρμοδιότητα του προσωπικού του Τμήματος είναι η σύνταξη του ετήσιου προγράμματος δράσης του Τμήματος. Ο προγραμματισμός των δράσεων του Τμήματος διευκολύνει την εύρυθμη και αποτελεσματικότερη λειτουργία καθώς: α) Είναι γνωστές και προκαθορισμένες οι επόμενες δράσεις ώστε να προγραμματιστούν εγκαίρως και να εκτελεστούν σωστά, συχνά σε συνεργασία με άλλα Τμήματα του Φορέα, β) Μπορεί να αξιολογηθεί το προσωπικό του Τμήματος σε σχέση με την υλοποίηση των προγραμματισμένων δράσεων δεδομένου ότι υπάρχει ένας αριθμός δράσεων που αποτελεί και το στόχο του Τμήματος, γ) Ο προγραμματισμός διευκολύνει την τροποποίηση του

προγράμματος δράσεων σε περιπτώσεις που διαπιστώνεται η ανάγκη διορθωτικών κινήσεων με σκοπό την ορθότερη επίτευξη των στόχων.

- Υποβολή προτάσεων για την ανάληψη εθνικών ή ευρωπαϊκών προγραμμάτων και δράσεων σχετικά με την περιοχή ευθύνης του φορέα, τα οποία προάγουν ή προβάλλουν τους σκοπούς της διαχείρισης των προστατευόμενων αντικειμένων.
- Παροχή τεχνικής βοήθειας στο σχεδιασμό, στην υποβολή προτάσεων, στην υλοποίηση, στην παρακολούθηση της φυσικής και οικονομικής προόδου και στην αξιολόγηση της υλοποίησης των προτάσεων.
- Προώθηση συνεργασιών με διεθνείς και εθνικούς φορείς για την από κοινού εκτέλεση προγραμμάτων.

Το Τμήμα προσδοκά την συνεργασία με εθνικούς κυρίως φορείς –αλλά και διεθνείς αν αυτό είναι δυνατό– με σκοπό τον από κοινού σχεδιασμό και υποβολή προτάσεων για ευρωπαϊκά προγράμματα χρηματοδότησης. Οι προτάσεις θα σχετίζονται με την προστασία, ανάδειξη και διαχείριση των προστατευόμενων αντικειμένων του Φορέα. Συγκεκριμένα, θα δοθεί βάρος ώστε να ενταχθούν στις προτάσεις χρηματοδότησης οι Περιοχές Απόλυτης Προστασίας του Φορέα, υγρότοπος Μουστού και δάσος δενδρόκεδρου Μαλεβής, με σκοπό και την επιστημονική ανάδειξή τους, αλλά και είδη προτεραιότητας, όπως η βίδρα και ασπόνδυλα της Προστατευόμενης Περιοχής.

Χορήγηση αδειών επιστημονικής έρευνας

Το 2014 αναμένεται αύξηση στην χορήγηση αδειών επιστημονικής έρευνας και τεχνικών δοκιμών και αναλύσεων εντός των ορίων των προστατευόμενων αντικειμένων, σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους και προϋποθέσεις που καθορίζονται στην Κοινή Υπουργική απόφαση Οριοθέτησης και στο Σχέδιο Διαχείρισης των προστατευόμενων αντικειμένων του Φορέα Διαχείρισης εξαιτίας και της έναρξης των υπηρεσιών καταγραφής χλωρίδας, πανίδας και τύπων οικοτόπων της προστατευόμενης περιοχής από τους αναδόχους των υπηρεσιών. Η προγραμματιζόμενη ενημέρωση των ΑΕΙ και ΤΕΙ της χώρας για τις αρμοδιότητες του Φορέα και για τις δυνατότητες συνεργασίας σε επιστημονικό και εκπαιδευτικό (πτυχιακές, διπλωματικές, μεταπτυχιακές και διδακτορικές εργασίες) επίπεδο, αναμένεται να αυξήσει τις αιτήσεις άδειας στην Προστατευόμενη Περιοχή, προσελκύοντας επιστήμονες με στόχο τη συμπλήρωση της γνώσης σε αυτήν.

Χαρτογράφηση του συνόλου της Προστατευόμενης Περιοχής

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Δασολόγου (Μπόγλη Αργύριο) υλοποιήθηκε εντός του 2011-2013 η χαρτογράφηση της Προστατευόμενης Περιοχής. Συγκεκριμένα η δράση αφορά στην δημιουργία βάσης δεδομένων για το σύνολο της Προστατευόμενης Περιοχής σε σύστημα συντεταγμένων ΕΓΣΑ '87, που περιέχει:

- Τα γεωγραφικά όρια της χωρικής αρμοδιότητας του ΦΔ και των Περιοχών Προστασίας (Περιοχές Απόλυτης Προστασίας της Φύσης και Περιοχές Προστασίας της Φύσης).
- Ισοϋψείς καμπύλες (ισοδιάσταση 20m) (Υπολείπεται η χαρτογράφηση 2 Φ/Χ ΓΥΣ κλίμακας 1:50.000. Για τα συγκεκριμένα Φ/Χ υπάρχουν ισοϋψείς καμπύλες ισοδιάστασης 20m που επιδέχονται διορθώσεις γιατί δεν έχουν παραχθεί από ψηφιοποίηση των Φ/Χ, αλλά η παραγωγή τους έγινε αυτόματα από δορυφορική εικόνα).
- Υδρογραφικό Δίκτυο.
- Οδικό Δίκτυο.
- Οικισμοί.
- Γεωλογικό υπόβαθρο.

- Τριγωνομετρικά σημεία.
- Λεκάνες απορροής.
- Αεροφωτογραφίες για το σύνολο της Προστατευόμενης Περιοχής [Χορήγηση άδειας χρήσης αεροφωτογραφιών της ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ Α.Ε., σύμφωνα με την υπ' αριθμ. Α.Π.ΠΡ 1439/23.02 & ΠΡ 1537/23.02, ΡΔ: 1218282/1219228 Άδεια χρήσης για τον ΦΔ (ΑΔΑ: Β4ΓΚ46Ψ84Η-Ο0Ψ)].
- κ.α.

Η ανάπτυξη και συντήρηση της βάσης δεδομένων θα χρησιμοποιηθεί και αξιοποιηθεί για την εύρυθμη λειτουργία του ΦΔ, τους τοπικούς φορείς αλλά και τους αρμόδιους κεντρικούς φορείς.

Ο ΦΔ εντός του 2011 προμηθεύτηκε εξειδικευμένα προγράμματα (Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών – GIS) και συσκευές (δύο (2) ArcPad), η χρήση των οποίων είναι αναγκαία για την χαρτογράφηση της Προστατευόμενης Περιοχής και την υλοποίηση της εν λόγω δράσης.

Η χαρτογράφηση και οριοθέτηση των ζωνών προστασίας της Προστατευόμενης Περιοχής αναμένεται να συμβάλλει θετικά:

- Στην αποτελεσματικότερη παρακολούθηση και εποπτεία της προστατευόμενης περιοχής.
- Στην ανάπτυξη και διάχυση των αποτελεσμάτων του έργου της παρακολούθησης (monitoring) ειδών.
- Στην έγκαιρη και έγκυρη ενημέρωση των πολιτών και των συναρμόδιων υπηρεσιών, διότι θα υπάρχει άμεση πρόσβαση σε πληροφορίες για την προστατευόμενη περιοχή σχετικά με επιτρεπόμενες δραστηριότητες και όρους άσκησης τους, ώστε άμεσα να επιλύονται τυχόν ερωτήματα.

Με την χωρική βάση δεδομένων που δημιουργήθηκε δίνεται η δυνατότητα:

- Για την προάσπιση και ορθολογική διαχείριση της δημόσιας περιουσίας, σημαντικό μέρος της οποίας είναι τα δάση και οι δασικές εκτάσεις, καθώς και η αξιόπιστη οριοθέτηση τους για την αποτροπή από πάσης φύσεως φαινομένων καταπάτησης, παράνομων εκχερσώσεων και βίαιης αλλαγής της χρήσης τους.
- Για την διερεύνηση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος και την προβολή των εμπράγματων δικαιωμάτων του Ελληνικού Δημοσίου εντός των προστατευόμενων περιοχών, αξιοποιώντας το υπόβαθρο της ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ Α.Ε. ως αναπτυξιακό εργαλείο άσκησης πολιτικής γης.
- Για την επίλυση χρόνιων προβλημάτων κάλυψης γης των εκτάσεων της Π.Π.
- Για τον καθορισμό των στόχων κατά τον σχεδιασμό της περιβαλλοντικής προστασίας των Π.Π. αλλά και των επενδύσεων των παραγωγικών κλάδων των τοπικών κοινωνιών.
- Για τον συνδυασμό γεωχωρικών δεδομένων, την αυτοματοποίηση της διαδικασίας ανάλυσης και διαχείρισης των δεδομένων και αναπαράσταση των αποτελεσμάτων με την βοήθεια χαρτών και διαγραμμάτων μέσω της χρήσης Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών (G.I.S.).

Η ψηφιακή χαρτογραφική αναπαράσταση είναι το κατάλληλο εποπτικό περιβάλλον που επιτρέπει στους χρήστες του, ελέγχους νομιμότητας ή μη δραστηριοτήτων και έργων εντός των περιοχών προστασίας, για την ορθολογική προστασία και διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος, καθώς και την διευκόλυνση της στρατηγικής λήψης αποφάσεων με την οποία θα βελτιωθεί η εφαρμογή πολιτικών προστασίας στο μέλλον.

Η βάση δεδομένων αποτελεί ένα δυναμικό εργαλείο το οποίο είναι υπό συνεχή επικαιροποίηση και εμπλουτισμό δεδομένων. Με την έναρξη της εκπόνησης των έργων Εποπτείας και αξιολόγησης της κατάστασης διατήρησης και των τύπων οικοτόπων, αναμένεται να δημιουργηθεί μια ολοκληρωμένη χωρική βάση δεδομένων.

Εφαρμογή του Ν.3882/2010 (ΦΕΚ 166/Α'/22-09-2010) «Εθνική Υποδομή Γεωχωρικών Πληροφοριών».

Στο πλαίσιο της εφαρμογής του Ν.3882/2010, ο ΦΔ βρίσκεται σε συνεχή ενημέρωση της εφαρμογής του νόμου. Ο ΦΔ έχει αποστείλει συγκεκριμένους καταλόγους.

Η συμπλήρωση των συγκεκριμένων καταλόγων εξυπηρετεί πολλαπλές ανάγκες των δημοσίων αρχών και ταυτόχρονα εξασφαλίζει την άμεση και αποτελεσματική ανταπόκριση του κράτους μας σε υποχρεώσεις που απορρέουν από την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2007/2/ΕΚ (INSPIRE), τον κανονισμό 2009/442/ΕΚ της Επιτροπής της 5^{ης} Ιουνίου 2009 και την ΕΥΓΕΠ (Εθνική Υποδομή Γεωχωρικών Πληροφοριών). Λόγω του πλήθους και της διαφορετικότητας των απαιτήσεων που υπάρχουν αλλά και για να αποφευχθούν συνεχείς αιτήσεις για τη συμπλήρωση διαφορετικών ερωτηματολογίων και καταλόγων, ο ΟΚΧΕ προσπάθησε να συμπτύξει όλη την απαιτούμενη πληροφορία από τις διαφορετικές υποχρεώσεις σε ένα μόνο αρχείο.

Στο πλαίσιο εφαρμογής του ανωτέρω νόμου έχει συσταθεί στο Υπουργείο Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής Διάρκης Συντονιστική Επιτροπή, με τίτλο «Κομβικό Σημείο Επαφής» (ΚΟ.Σ.Ε.).

Τα ΚΟ.Σ.Ε. έχουν συντονιστικό ρόλο και είναι εντεταλμένα για την καταγραφή, καθώς και τη διασφάλιση των απαιτήσεων του παρόντος νόμου για την προμήθεια, τήρηση και επικαιροποίηση όλων των γεωχωρικών δεδομένων και υπηρεσιών των δημοσίων αρχών που εκπροσωπούν.

Ειδικότερα το έργο των ΚΟ.Σ.Ε. περιλαμβάνει:

- i. Τη διαρκή και συστηματική καταγραφή υπό μορφή καταλόγου, μεταξύ άλλων :
 - των μεταδεδομένων, συνόλων γεωχωρικών δεδομένων και γεωχωρικών υπηρεσιών των δημοσίων αρχών που εκπροσωπεί
 - των αναλογικών γεωχωρικών δεδομένων των δημοσίων αρχών που εκπροσωπεί
 - των δεδομένων που περιλαμβάνουν εμμέσως γεωχωρική πληροφορία (π.χ. διευθύνσεις)
 - του πλήθους, κόστους και είδους των αδειών χρήσης λογισμικών συστημάτων γεωγραφικών πληροφοριών, διαχείρισης γεωχωρικών δεδομένων και διάχυσης γεωχωρικών δεδομένων στο Διαδίκτυο
 - του πλήθους, κόστους, είδους και όρων διάθεσης των γεωχωρικών δεδομένων και υπηρεσιών προς άλλες δημόσιες αρχές και τρίτους,
- ii. Την υποχρέωση ενημέρωσης του ΟΚΧΕ για την πρόθεση οποιουδήποτε οργάνου δημόσιας αρχής που εκπροσωπείται από το ΚΟ.Σ.Ε. να προμηθευτεί, να παράγει ή να επικαιροποιήσει γεωχωρικά δεδομένα.
- iii. Την εισήγηση προς τις δημόσιες αρχές που εκπροσωπούν για τη λήψη των αναγκαίων τεχνικών και διοικητικών μέτρων ώστε:
 - τα γεωχωρικά δεδομένα, μεταδεδομένα και υπηρεσίες των δημοσίων αρχών να εντάσσονται στην ΕΥΓΕΠ
 - τα πληροφοριακά συστήματα, βάσεις δεδομένων, εφαρμογές και δικτυακές υπηρεσίες που αναπτύσσονται από τις δημόσιες αρχές και αφορούν σε γεωχωρικά δεδομένα και υπηρεσίες, να συμφωνούν με τις προβλέψεις του παρόντος νόμου.
 - οι δημόσιες αρχές να εφαρμόζουν τις προβλέψεις της «Εθνικής Πολιτικής Γεωπληροφορίας» και του «Εθνικού Πλαισίου Διαλειτουργικότητας Γεωπληροφορίας και Υπηρεσιών».
- iv. Τη συμμετοχή στις ομάδες εργασίας που συγκροτεί ο ΟΚΧΕ σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 18.

Τα ΚΟ.Σ.Ε. μπορούν να προτείνουν, στις δημόσιες αρχές που εκπροσωπούν, νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις για την προσαρμογή του νομοθετικού τους πλαισίου με τις διατάξεις του

παρόντος νόμου. Επίσης, μπορούν να επιβοηθούνται από ομάδες εργασίας που συγκροτούνται με αποφάσεις του αρμόδιου οργάνου της δημόσιας αρχής.

Μηχανοργάνωση / Τεκμηρίωση.

Το προσωπικό του Τμήματος θα συνεχίσει και το 2014 την εκτεταμένη χρήση των νεώτερων τεχνολογιών πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών για τις λειτουργίες και δράσεις του Φορέα, αλλά και τη συνεχή ενημέρωσή του για τις νέες δυνατότητες που αυτές δίνουν, προτείνοντας σε κάθε περίπτωση που αυτό κρίνεται σκόπιμο την υιοθέτησή τους.

Το Τμήμα θα εξακολουθήσει να παρέχει μηχανογραφική υποστήριξη στο Φορέα α) υποστηρίζοντας τις διαδικασίες προμήθειας του απαραίτητου εξοπλισμού σε λογισμικό και υλικό, β) μεριμνώντας για την εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία του όλου μηχανογραφικού συστήματος του Φορέα και την τεκμηρίωση και συντήρηση των εφαρμογών, γ) αναπτύσσοντας εφαρμογές ανάλογα με τις ανάγκες, δ) εκπαιδεύοντας το προσωπικό του Φορέα σε θέματα πληροφορικής, ε) μεριμνώντας για την ασφάλεια και προστασία των αποθηκευμένων πληροφοριών τους από τυχόν δυνατότητες μη εξουσιοδοτημένης πρόσβασης.

Ενημέρωση κοινού

Μέσα στο 2013 το τμήμα Προστασίας και Διαχείρισης ξεκίνησε μια νέα δράση ηλεκτρονικής ενημέρωσης/ευαισθητοποίησης του κοινού. Η δράση αυτή περιλαμβάνει την εβδομαδιαία αποστολή δελτίων τύπου προς μέσα ενημέρωσης (έντυπα και ηλεκτρονικά) με θέμα ένα είδος πανίδας. Η προστατευόμενη περιοχή «φιλοξενεί» έναν μεγάλο αριθμό σημαντικών ειδών πανίδας, με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, ικανότητες και οικολογική σημασία, τα οποία προσπαθούν να αναδειχτούν με απλό και κατανοητό τρόπο στα δελτία τύπου ώστε να είναι ευχάριστα στον αναγνώστη και να του κεντρίζουν το ενδιαφέρον. Στα δελτία τύπου γίνεται προσπάθεια να παρουσιαστούν είδη που ο αναγνώστης μπορεί εύκολα να παρατηρήσει τη συγκεκριμένη εποχή στην προστατευόμενη περιοχή. Η θερμή αρχική υποδοχή των δελτίων τύπου της συγκεκριμένης ενότητας με τίτλο: «Το ζώο της εβδομάδας» - σύμφωνα και με τα αποτελέσματα της αποδελτίωσής τους - αποτελεί ισχυρό κίνητρο για τη συνέχιση της δράσης κατά τη διάρκεια του 2014.

Αποκατάσταση κτηρίου στέγασης Κέντρου Πληροφόρησης Λεωνιδίου για τη Χλωρίδα του Πάρνωνα

Εντός του 2014 και κατόπιν της εγκρίσεως της υποβληθείσας τροποποίησης του Τεχνικού Δελτίου Προτεινόμενης Πράξης, θα πραγματοποιηθούν εργασίες που απαιτούνται στο ιστορικό κτήριο του πρώην Δημοτικού Σχολείου Βασκίνας (βρίσκεται στο κέντρο του Παραδοσιακού οικισμού Λεωνιδίου), ώστε να αποκατασταθεί και να αποτελέσει τη βέλτιστη υποδομή για την εγκατάσταση του Κέντρου Πληροφόρησης Λεωνιδίου για τη Χλωρίδα του Πάρνωνα.

Το έργο λόγω της φύσης του και ελλείψεως Διαχειριστικής επάρκειας τύπου Α' του Φορέα Διαχείρισης, θα υλοποιηθεί από την Αναπτυξιακή Πάρνωνα ΟΤΑ Α.Ε. (Φορέας Υλοποίησης) μέσω προγραμματικής σύμβασης που έχει συναφθεί μεταξύ των συμβαλλομένων.

Ο Φορέας Υλοποίησης έχει ήδη προβεί σε εκπόνηση μελέτης σχετικά με την βέλτιστη προτεινόμενη λύση, προκειμένου σε αυτό να εγκατασταθεί το Κέντρο Πληροφόρησης Λεωνιδίου για τη Χλωρίδα του Πάρνωνα. Λόγω του ειδικού Αρχιτεκτονικού Χαρακτήρα του κτηρίου, οι προτεινόμενες επεμβάσεις περιορίστηκαν στις απολύτως αναγκαίες για τη συντήρηση του κτηρίου και την βελτίωση της λειτουργικότητάς του, για την υποδοχή του Κέντρου Πληροφόρησης Λεωνιδίου για τη Χλωρίδα του Πάρνωνα.

Σχεδιασμός, οργάνωση, παραγωγή & εγκατάσταση Έκθεσης Ερμηνείας Περιβάλλοντος Κέντρου Πληροφόρησης Λεωνιδίου για τη Χλωρίδα του Πάρνωνα και Ολοκλήρωση Έκθεσης Κέντρου Ενημέρωσης Καστάνιτσας

Το Τμήμα Προστασίας & Διαχείρισης πρόκειται να διεξάγει δύο Δημόσιους Τακτικούς Διαγωνισμούς εντός του 2014 και κατόπιν της εγκρίσεως της υποβληθείσας τροποποίησης του Τεχνικού Δελτίου Προτεινόμενης Πράξης, σχετικά με τον "Σχεδιασμό, οργάνωση, παραγωγή & εγκατάσταση Έκθεσης Ερμηνείας Περιβάλλοντος Κέντρου Πληροφόρησης Λεωνιδίου για τη Χλωρίδα του Πάρνωνα" και την "Ολοκλήρωση Έκθεσης Κέντρου Ενημέρωσης Καστάνιτσας".

ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΈΚΘΕΣΗΣ ΚΕΝΤΡΟΥ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΣΤΑΝΙΤΣΑΣ (ΥΠΟΕΡΓΟ 12)

Ο εμπλουτισμός των εκθεμάτων του Κέντρου Ενημέρωσης (Κ.Ε.) θα ολοκληρώσει τα μηνύματα που ο Φορέας διαχείρισης αλλά και η τοπική κοινωνία ένθερμα επιθυμεί να μεταδώσει στους επισκέπτες του, συνεισφέροντας έτσι στην πληρέστερη ενημέρωση και μεγαλύτερη ευαισθητοποίησή τους. Επιπλέον, το Κέντρο Ενημέρωσης, θα καταστεί ελκυστικότερο και ακόμη πιο επισκέψιμο από όσο είναι σήμερα (7.070 επισκέπτες για τα έτη 2011-2013).

Η μελέτη στην οποία βασίστηκε η ολοκλήρωση της Έκθεσης του Κ.Ε. Καστάνιτσας υλοποιήθηκε στα πλαίσια του έργου "Στήριξη του Φορέα Διαχείρισης Όρους Πάρνωνα και Υγροτόπου Μουστου" του Χρηματοδοτικού Προγράμματος του Πράσινου Ταμείου «Στήριξη Φορέων Προστατευόμενων Περιοχών 2012» και βάρυνε τις πιστώσεις του Τακτικού Προϋπολογισμού Εξόδων του Πράσινου Ταμείου, οικονομικού έτους 2012. Αναλυτικά οι επεμβάσεις περιγράφονται στην επισυναπτόμενη μελέτη.

Η έκθεση αυτή και οι οποιοσδήποτε παρεμβάσεις συμβούν στο πλαίσιο αυτής στο κτήριο, θα βρίσκονται σε αρμονία (αισθητική, εννοιολογική, κατασκευαστική, λειτουργική) με τις λοιπές εκθέσεις που λειτουργούν στα 3 Κ.Ε. της περιοχής.

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ, ΟΡΓΑΝΩΣΗ, ΠΑΡΑΓΩΓΗ & ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΈΚΘΕΣΗΣ ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΕΝΤΡΟΥ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΛΕΩΝΙΔΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΧΛΩΡΙΔΑ ΤΟΥ ΠΑΡΝΩΝΑ (ΥΠΟΕΡΓΟ 14)

Το υποέργο αφορά στη δημιουργία (σχεδιασμός, οργάνωση, παραγωγή και εγκατάσταση) έκθεσης ερμηνείας περιβάλλοντος με βασικό θέμα την ανάδειξη του χλωριδικού πλούτου της προστατευόμενης περιοχής του Όρους Πάρνωνα – Υγροτόπου Μουστου. Η έκθεση και οι παράλληλες δράσεις ενημέρωσης για τη χλωριδική αξία της Προστατευόμενης Περιοχής θα ενισχύει τους στόχους της περιβαλλοντικής ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του Φορέα Διαχείρισης.

Προμήθεια οχήματος

Εντός του 2014 και κατόπιν της εγκρίσεως της υποβληθείσας τροποποίησης του Τεχνικού Δελτίου Προτεινόμενης Πράξης, πρόκειται να πραγματοποιηθεί η προμήθεια ενός μικρού, ευέλικτου, οικονομικού 5θυρου οχήματος με κινητήρα πετρελαίου και δυνατότητα τετρακίνησης.

Η προμήθεια του οχήματος κρίθηκε αναγκαία γιατί η ταυτόχρονη υλοποίηση α) των προγραμμάτων καταγραφής και παρακολούθησης ειδών πανίδας, χλωρίδας και τύπων οικοτόπων όπου είναι υποχρεωτική η παρουσία του προσωπικού του Φορέα Διαχείρισης στις εργασίες πεδίου για την εκπαίδευσή του στις συγκεκριμένες υπηρεσίες, β) των δράσεων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού από το αρμόδιο τμήμα του Φορέα, και γ) των δράσεων επόπτευσης της προστατευόμενης περιοχής και των συνεπαγόμενων της επόπτευσης δράσεων, όπως π.χ. επιτόπιων επαληθεύσεων δράσεων, αυτοψιών κλπ, δημιουργεί συχνά προβλήματα στην ταυτόχρονη

παρουσία ατόμων του προσωπικού του Φορέα σε διαφορετικές και πολύ απομακρυσμένες μεταξύ τους περιοχές.

ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΌΡΟΥΣ ΠΑΡΝΩΝΑ ΚΑΙ ΥΓΡΟΤΟΠΟΥ ΜΟΥΣΤΟΥ

Άστρος Αρκαδίας, ΤΚ 22001
Τηλ. 27550 22021 Φαξ. 2755 022025
@: info@fdparnonas.gr, WEB: www.fdparnonas.gr

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2007-2013»
«Προστασία και διατήρηση της βιοποικιλότητας του όρους Πάρνωνα & υγροτόπου Μουστού»

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης